

OHEISKIRJALLISUUS

Muun muassa näitä aineistoja on käytetty koulutuksen ja koulutusmateriaalien suunnittelussa sekä lähteenä artikkeleissa.

Ahoranta, T., Haavisto, J., Kecskeméti, I. & Mäenpää, M. 2017. Kohti Kansallisarkiston asiakirjojen vapaaehtoisdigitointia.
<http://nakokulmiaarkistosta.blogspot.com/2018/02/kohti-kansallisarkiston-asiakirjojen.html>

Arkistojen portti. Seurakuntien arkistot.
http://wiki.narc.fi/portti/index.php/Teema:_Seurakuntien_arkistot

Arkistolaki 23.9.1994/831.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940831>

Artto K., Martinsuo M. & Kujala J. 2006. Projektiliiketoiminta. Helsinki: WSOY.
<https://www.aalto.fi/sites/g/files/flghsv161/files/2020-08/Projektiliiketoiminta.pdf>

Auvinen, T. 2020. Digitaalinen ja ihmisläheinen kunta 2035. Toni Auvinen Avarasti Oy.
<https://luode.cld.bz/kunta-2035/4/>

Chalmers, M. 2019. On a Mission to Scan: Visibility, Value(s), and Labor in Large-Scale Digitization. University of Michigan. Dissertation.
<https://hdl.handle.net/2027.42/153473>

Cidoc 2010-2021. LIDO Schema. ICOM International Committee for Documentation.
<https://cidoc.mini.icom.museum/working-groups/lido/lido-overview/lido-schema/>

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy. 2019. Sanasto.
<https://digitalpreservation.fi/specifications/sanasto>

CSC. 2022. Kansalliset pitkäaikaispalvelut.
<https://www.digitalpreservation.fi/>

Dahlström, M & Hansson, J. 2019. Documentary Provenance and Digitized Collections: Concepts and Problems. Proceedings from the Document Academy, 6 (1), 1-11/ Article 8.
<https://doi.org/10.35492/docam/6/1/8>

Digime. Digitaalinen kulttuuriperintömme.
<https://www.digime.fi/>

Digime. Tietoarkkitehtuuriryhmä.
<https://www.digime.fi/yhteentoimivuus/tietoarkkitehtuuri/>

Digime-tietoarkkitehtuuriryhmä. 2021. DIGIME-standardisalkku.
<https://www.doria.fi/handle/10024/180685>

Digital Transition. Digitization Guides.
<https://heritage-digitaltransitions.com/product-category/digitization-guides/>

Digital Office Company (DOC). 2019. Kaupungin arkistojen digitoinnilla tila-, aika- ja resurssisäästöjä. <https://doc.fi/insights/arkistojen-digitointi/>

Disec Oy. 2019. Digitointiraportti. Mikkeli: Disec Oy.

Dvir, D & Lechler T. 2004. Plans are nothing, changing plans is everything: the impact of changes on project success. Research Policy, 33 (1), 1–15.
<https://doi.org/10.1016/j.respol.2003.04.001>

Europeana.
<https://www.europeana.eu/fi> (tutustuminen digitoituun aineistoon)

European Association for Digital Humanities. READ.
<http://read.transkribus.eu/>

FAGDI 2022. Guidelines: Technical Guidelines for Digitizing Cultural Heritage Materials.
<https://www.digitizationguidelines.gov/guidelines/digitize-technical.html>

Federal Agencies Digitization Guidelines Initiative (FADGI) 2009. Digitization Activities - Project Planning and Management Outline.
<https://www.digitizationguidelines.gov/guidelines/DigActivities-FADGI-v1-20091104.pdf>

Finna.fi. Kulttuurin ja tieteen aarteet yhdestä osoitteesta.
https://www.finna.fi/Content/about_finnafi (tutustuminen digitoituun aineistoon)

Finto.

<https://finto.fi/fi/> (tutustuminen sanastoihin, ontologioihin ja luokituksiin)

Gallica.

<https://gallica.bnf.fr/accueil/fr/content/accueil-fr?mode=desktop> (tutustuminen digitoituun aineistoon)

Hamberg Ninni. 2021. Metadata ja valokuvat. Selvitys digitaalisessa muodossa olevien valokuvien tekijänoikeusmetadatan käytöstä.

<https://ipruc.fi/wp-content/uploads/Metadata-ja-valokuvat-selvitys-1.pdf>

Hirvonen, L. 2017. Survey of Digitization in Archives. The National Archives of Finland.

https://kansallisarkisto.fi/uploads/Viranomaisille/Massadigitointi%20alasivujen%20liitteet/Liite_2_Digitization_Survey_2017.pdf

Holmén, J. 2017. Hallinnon paperiaineistojen digitoinnin suunnitteluprojekti.

Osakokonaisuus 4. Logistiikka. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Kansallisarkisto. 1.7–31.12.2017

<https://docplayer.fi/104696883-Hallinnon-paperiaineistojen-digitoinnin-suunnitteluprojekti.html>

Honkamaa, T. 2020. Massadigitointi alkaa. Mikkelin kaupunkilehti 19.8.2020.

<https://www.mikkelinkaupunkilehti.fi/paikalliset/4011751>.

Hänninen, T. 2019. Digitointiopas. Mikkeli: Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Xamk

Kehittää 82. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-344-184-2>

Isomursu, A. 2011. Kuvansa kullakin. Valokuva-arkiston hallinnan kysymyksiä. Suomen valokuvataiteen museo. Helsinki, Libris Oy.

Kansallisarkisto. Ajankohtaista viranomaisille.

<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/ajankohtaista-viranomaisille>

Kansallisarkisto. Arvonmääritys ja seulonta, keskeiset käsitteet.

<https://kansallisarkisto.fi/fi/viranomaisille/arvonmaaritys-ja-seulonta/kasitteet>

Kansallisarkisto. Digitoinnin eteneminen.

<https://arkisto.fi/fi/aineistot/digitoinnin-eteneminen>

Kansallisarkisto. Tuomiokirjahaku.

<https://tuomiokirjat.kansallisarkisto.fi/>

Kansallisarkisto. 2017. Massadigitoinnin suunnitteluprojekti.

<https://kansallisarkisto.fi/fi/viranomaisille/siirrot/massadigitointi/massadigitoinnin-suunnitteluprojekti-4>

Kansallisarkisto. 2019a. Kansallisarkiston vaatimukset hävittämiseen tähtäävään digitointiin.

KA/3357/07.01.02.04.02/2019.

https://kansallisarkisto.fi/uploads/normit/valtiorhallinto/maarayksetjaohjeet/Kansallisarkiston_vaatimukset_havittamiseen_tahtaavaan_digitointiin.pdf

Kansallisarkisto. 2019b. Massadigitoinnin pilotti.

<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/massadigitointi/masadigitoinnin-pilotti>.

Kansallisarkisto. 2019c. Yhteenveto analogisista potilas- ja asiakasasiakirjoista sekä jatkotoimenpide-ehdotukset.

https://arkisto.fi/uploads/Viranomaisille/Maakunta-_ja_sote-uudistus/Liite_2._Sote-yhteenveto.pdf

Kansallisarkisto. 2019d. VES-/TES-asiakirjat.

<https://www.arkisto.fi/fi/kansallisarkisto/kansallisarkisto-ty%C3%B6paikkana/ves-tes-asiakirjat>

Kansallisarkisto. 2021a. DALAI - Digitaalisten aineistojen laadun ja käytettävyyden parantaminen tekoälyavusteisesti.

<https://kansallisarkisto.fi/dalai>

Kansallisarkisto. 2021b. Kansallisarkiston määräykset arkistoitavien erikoisaineistojen digitointiin. Ohje. KA/15780/07.01.02.04.02/2020.

<https://kansallisarkisto.fi/uploads/Viranomaisille/M%C3%A4%C3%A4r%C3%A4ykset%20ja%20ohjeet/Siirtom%C3%A4r%C3%A4ys/KA%20m%C3%A4r%C3%A4ritykset%20erikoisaineistojen%20digitointiin.pdf>

Kansallisarkisto 2021c. Massadigitoinnin julkaisut ja ohjeet.

<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/massadigitointi/julkaisut-ja-ohjeet>

Kansallisarkisto 2021d. Massadigitoinnin tiekartta.

<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/massadigitointi/tiekartta-2>

Kansallisarkisto. 2021e. Määräys arkistoitavien asiakirjojen muodosta.

KA/15906/07.01.01.00/2021.

https://kansallisarkisto.fi/uploads/Viranomaisille/M%C3%A4%C3%A4r%C3%A4ykset%20ja%20ohjeet/M%C3%A4%C3%A4r%C3%A4ys%20arkistoitavien%20asiakirjojen%20muodosta_2.12.2021.pdf

Kansallisarkisto 2021f. Siirtäminen massadigitoinnin palvelussa.

<https://arkisto.fi/fi/viranomaisille/massadigitointi/siirt%C3%A4minen-massadigitoinnin-palveluissa>

Kansallisarkisto. 2022a. Digitointi.

<https://kansallisarkisto.fi/fi/viranomaisille/digitointi>

Kansallisarkisto. 2022b. Fin-Clariah.

<https://www.kansalliskirjasto.fi/fi/projektit/fin-clariah>

Kansalliskirjasto. Digi.kansalliskirjasto.fi-palvelu.

<https://digi.kansalliskirjasto.fi/etusivu>

Kansalliskirjasto. Kansalliskirjaston digitointiohjelma 2021–2024.

<https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/180316/Kansalliskirjaston%20digitointiohjelma%202021-2024.pdf?sequence=5&isAllowed=y>

Kiron, D. & Unruh, G. 2017. Digital Transformation on Purpose. MIT Sloan Management Review. <https://sloanreview.mit.edu/article/digital-transformation-on-purpose/>

Koivusalo, S. 2021. Miksi markkinavuoropuhelu on niin tärkeää ”työllistämisen ehdon käyttämisessä” – oppeja käytännön työstä.

<https://www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Hankinnoilla%20ty%C3%B6list%C3%A4misen%20vauhditusohjelma%20seminaari%2C%20miksi%20markkinavuoropuhelu%20on%20niin%20t%C3%A4rke%C3%A4%2010.11.2021%2C%20Koivusalo.pdf>

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190906>

Laki kulttuuriaineistojen tallettamisesta ja säilyttämisestä 28.12.2007/1433.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20071433>

Lean Enterprise Institute. 2022. Plan, Do, Check, Act (PDCA).

<https://www.lean.org/lexicon-terms/pdca/>

Lehtonen, J., Parland-von Essen, J., Pousi, S., Hindersson-Söderholm, T. & Rauste, P. 2022. Manage well and get preserved – 6. Managing files and file naming. CSC - IT Center for Science. https://video.csc.fi/media/t/0_tr04kqy2

Li, C & Sugimoto, S. 2014. Provenance Description of Metadata using PROV with PREMIS for Long-term Use of Metadata. Proc. Int'l Conf. on Dublin Core and Metadata Applications, 147-156. <https://dcpapers.dublincore.org/pubs/article/download/3709/1932.pdf>

Lilja, J., Hakkarainen, J-P., Karppinen, P. & Lampinen, P. 2021. Kansalliskirjaston Digitointiohjelma 2021–2024. Kansalliskirjasto.

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-6993-8>

Lyly, L., Kettunen, E., Anu Salminen, A. & Lappalainen A. 2021. Kuntien digitalisaatiokartoitus 2021. <https://www.kuntaliitto.fi/tietotuotteet-ja-palvelut/verkojulkaisut/kuntien-digitalisaatiokartoitus-2021>

McCarthy, J. Minsky, M. L. Rochester, N. & Shannon, C.E. 1955. A proposal for the Dartmouth summer research project on artificial intelligence.

<http://jmc.stanford.edu/articles/dartmouth/dartmouth.pdf>

Melinda. Kansallinen metatietovaranto ja kirjastoille tarkoitettu palvelu.

<https://www.kiwi.fi/display/melinda>

METS. Metadata Encoding & Transmission Standard.

<http://www.loc.gov/standards/mets/>

Moreu L., Freire, J., Futrelle, J., McGrath, R. E., Myers, J. & Paulson P. 2008. The Open Provenance Model: An Overview.

https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/978-3-540-89965-5_31.pdf

Museovirasto. 2022a. Digitoinnin laadunhallinta.

<https://www.museovirasto.fi/fi/palvelut-ja-ohjeet/museoalan-kehittaminen/digitoinnin-laadunhallinta>

Museovirasto. 2022b. Kyselytutkimus: Digitoinnin laadunhallinta museokentällä, toukokuu 2022. Tiivistelmä keskeisistä tuloksista.

<https://www.museovirasto.fi/uploads/Arkisto-ja-kokoelmapalvelut/digitoinnin-laadunhallinta-kyselyraportti.pdf>

Museovirasto. 2022c. Museoalan kehittämisen ohjeita ja oppaita.

<https://www.museovirasto.fi/fi/palvelut-ja-ohjeet/museoalan-kehittaminen>

Mäntyneva, M. 2016. Hallittu projekti: Jäntevästä suunnittelusta menestykselliseen toteutukseen. Kauppakamari.

NewsEye. A Digital Investigator for Historical Newspaper.

<https://www.newseye.eu/>

OAIS.

<http://www.oais.info/>

Open preservation foundation 2020. JHOVE open source file format identification, validation & characterisation.

<https://jhove.openpreservation.org/>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2022a. Sivistyshallinto 2030. Opetus- ja kulttuuriministeriön konsernin kehittämishankkeen loppuraportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2022:35. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-816-8>

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2022b. Säilytys- ja siirtokelpoiset tiedostomuodot. CSC – tieteen tietotekniikan keskus oy, 27.2.2022.

<https://www.digitalpreservation.fi/specifications/fileformats>

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2022c. Aineistojen ja niiden metatietojen paketointi pitkäaikaissäilytykseen. CSC - tieteen tietotekniikan keskus, 27.2.2022.

<https://www.digitalpreservation.fi/specifications/metadata>

Opetushallitus. 2019. Työelämässä oppiminen.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tyoelamassa-oppiminen>

PREMIS.

www.loc.gov/standards/premis/

Pölkki, T. 2022. Digitaalisuus ilman muutosta on turhaa.
<https://blogit.jamk.fi/turbinaattori/2022/03/11/digitaalisuus-ilman-muutosta-on-turhaa/>

READ-hanke (Recognition and Enrichment of Archival Documents)
<https://makingamodernarchive.blogspot.com/>

Rijksmuseum. 2017. Rijksmuseum manual for the photography of 3D objects.
http://colostateprofessionalpractices.weebly.com/uploads/5/8/8/5/58856297/rijksmuseum_manual-3d.pdf

Rosvall, M. 2022. Digitaalinen kulttuuriperintö karttuu tuskaisen hitaasti – sota Ukrainassa herättää uusia huolia ainutkertaisten aineistojen katoamisesta. Yle Uutinen 23.3.2022.
https://yle.fi/uutiset/3-12368434?fbclid=IwAR1qjRnullf02w_TFhYFcOgHOapD5SJaVL-k3Wvu9MgtUCciLIDqsW7MYZI

Scandig. Skanneritestejä.
<https://www.filmscanner.info/en/FilmscannerTestberichte.html>

Scott, A. 2018. Best Practices and Planning for Digitization Projects. San Jose State University. <https://www.webjunction.org/news/webjunction/best-practices-and-planning-for-digitization-projects.html>

SFS. Standardien verkkokauppa.
<https://sales.sfs.fi/fi/index/tuoteryhmahaku.html.stx?pg=01.140.20&g=SFS>

SFS-EN ISO 9004. 2018. Laadunhallinta. Organisaation laatu. Ohjeita jatkuvan menestyksen saavuttamiseen.

SFS-ISO 10006. 2018. Laadunhallinta. Ohjeistusta laadunhallintaan projekteissa.

SFS-ISO 21502. 2021. Projektin-, ohjelman- ja salkunhallinta. Ohjeita projektinhallintaan.

Spectrum.
<https://collectionstrust.org.uk/spectrum/>

Standardit. Library of Congress.
<https://www.loc.gov/librarians/standards>

Standardit.
<https://www.standardi.fi/>

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkisto. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkiston digitointipolitiikka.
<https://www.finlit.fi/fi/arkisto/luovuta-aineistoa/kokoelmien-hoito/digitointipolitiikka#.Yg-ZFOhByUl>

Suomen Kotiseutuliitto. Yhdistyksen arkistointiohje.
<https://kotiseutuliitto.fi/tietopankki/yhdistystoiminta/yhdistyksen-arkistointiohje/>

Sääskilahti, S. 2022. Mediataiteen teosten säilyttämisestä, osa ii.

<https://www.digitalpreservation.fi/2022-mediataiteen-teosten-sailyttamisesta-osa-ii>

Tietokoneen A-kortin oppimäärä.

<https://tieke.fi/palvelut/osaamisen-kehittaminen/tutkinnot/a-kortti/>

Valtioneuvosto. Kulttuuriperintö tietoyhteiskunnassa: Strategiset tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset.

<http://urn.fi/URN:ISBN:952-442-520-3>

Valtioneuvosto. 2022. Valtioneuvoston selonteko: Suomen digitaalinen kompassi.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-906-9>

Valtionvarainministeriö. Digitalisaation edistämisen ohjelma.

<https://vm.fi/digitalisaation-edistamisen-ohjelma>

Valtionvarainministeriö. Tiedonhallintalautakunta.

<https://vm.fi/tiedonhallintalautakunta>

Valtionvarainministeriö. Kysymyksiä ja vastauksia tiedonhallintalaista.

<https://vm.fi/kysymyksiä-ja-vastauksia-tiedonhallintalaista>

Valtiovarainministeriö. 2017. Digitalisoinnin periaatteet.

<https://vm.fi/documents/10623/1464506/Digitalisoinnin+periaatteet/63c2a2fa-b7b5-45e4-8516-bd804490fecf/Digitalisoinnin+periaatteet.pdf?t=1491289673000>

Yksityiset keskusarkistot. Järjestöjen/yritysten arkistointiohjeet.

<http://www.yksityisetkeskusarkistot.fi/wp-content/uploads/2018/05/arkistointiopas.pdf>

